

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «Рожищенський фаховий коледж Львівського національного
університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 211 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
ОПІ «ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА»

Укладач: Ірина БЄЛОВА – відповідальна за навчально-виробничу практику, викладач спеціальних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист.

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
ветеринарних дисциплін
Протокол № 1 від 22.08.2024 р.
Голова циклової комісії **Леся НЕДОПАД**

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів освіти є обов'язковою складовою освітнього процесу та має на меті оволодіння здобувачами освіти сучасними методами і формами організації праці, формування професійних умінь і навичок, необхідних для прийняття самостійних рішень у реальних умовах виробництва; виховання потреби у систематичному оновленні знань творчому застосуванні їх у практичній діяльності.

Практична підготовка здобувачів освіти у ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ ім. С. З. Гжицького» є невід'ємною формою організації освітнього процесу та обов'язковою складовою освітньо-професійної програми. Вона забезпечує нерозривний зв'язок теоретичних знань із реальними виробничими процесами та відіграє важливу роль у формуванні професійної компетентності молодого фахівця, якої вимагає сучасний ринок праці.

Виробнича технологічна практика є невід'ємною складовою підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Ветеринарна медицина» та проводиться відповідно до навчального плану, чинних нормативно-правових актів і цих методичних рекомендацій.

Методичні рекомендації до проходження здобувачами освіти виробничої технологічної практики спрямовані на визначення чіткого та узгодженого алгоритму дій усіх учасників, залучених до процесу підготовки здобувачів освіти до практики, а саме: дирекції коледжу, здобувача освіти, відповідального за навчально-виробничу практику у коледжі, керівника практики від закладу освіти та керівника практики з виробництва.

Комплексна модель взаємодії учасників освітнього процесу орієнтована на формування інтегральних, загальних і спеціальних(фахових) компетентностей, визначених у результатах навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Ветеринарна медицина» та узгоджується з:

- Положенням про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України 02 травня 2023 року № 510);
- Положенням «Про організацію освітнього процесу у ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ ім. С. З. Гжицького»;
- Положенням «Про практичну підготовку здобувачів освіти ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ ім. С. З. Гжицького»;
- Програмою практики ОПП Ветеринарна медицина у ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ ім. С. З. Гжицького»;
- Графіком освітнього процесу у ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ ім. С. З. Гжицького».

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича технологічна практика є невід'ємною складовою підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Ветеринарна медицина» та проводиться відповідно до навчального плану, чинних нормативно-правових актів і цих методичних рекомендацій.

Метою виробничої технологічної практики є: закріплення, систематизація та поглиблення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання; набуття практичних умінь і навичок, та формування професійних компетентностей, необхідних для майбутньої діяльності в галузі ветеринарної медицини; ознайомлення з сучасними методами і формами організації праці; безпосередня участь у виробничій діяльності з ветеринарного обслуговування галузі тваринництва під керівництвом фахівців ветеринарної медицини; формування навичок самостійної роботи в умовах виробництва.

Мета практики реалізуються через виконання комплексу завдань, успішне виконання яких забезпечує її досягнення запланованих результатів навчання та створює основу для подальшої підготовки до переддипломної практики.

Завдання практики:

- вивчення структури, режиму роботи підприємства(установи), організацію виробничого процесу(утримання, годівлі, експлуатації тварин);
- ознайомлення з організацією та основними напрямками діяльності служби ветеринарної медицини;
- засвоєння сучасних методів діагностики, лікування та профілактики захворювань тварин;
- участь у проведенні діагностичних досліджень, лікувально-профілактичних, протиепізоотичних і ветеринарно-санітарних заходів під керівництвом спеціалістів;
- дотримання вимог охорони праці, техніки безпеки та біобезпеки;
- набуття практичних навичок роботи з ветеринарною документацією;
- формування уміння працювати в команді, дотримуючись етики професійного спілкування.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Виробнича технологічна практика проводиться у районних державних лікарнях ветеринарної медицини та їх структурних підрозділах, сільськогосподарських підприємствах(господарствах) різних форм господарювання, племінних об'єднаннях, ветеринарних клініках, державних лабораторіях ветеринарної медицини, лабораторіях ветеринарно-санітарної експертизи.

З базами практики(підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями) коледж укладає договори визначеної форми на період до 5 років або на період практики.

Затвердження баз практики здійснює директор коледжу з урахуванням таких критеріїв:

- спроможність бази забезпечити виконання завдань програми практики;
- дотримання вимог з охорони праці і техніки безпеки;
- наявність належних соціально-побутових умов для перебування здобувачів освіти-практикантів.

Здобувачі освіти з дозволу циклової комісії ветеринарних дисциплін можуть самостійно підбирати місце проходження практики і пропонувати його для використання. Виробнича технологічна практика проводиться групами (2...6 особи) або індивідуально.

Порядок організації виробничої технологічної практики

Організацію та проведення практичної підготовки здобувачів освіти забезпечує директор коледжу. Перед початком виробничої технологічної практики директор коледжу наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків практики; призначає керівників практики від коледжу.

Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у коледжі здійснює відповідальний за навчально-виробничу практику.

Обов'язки відповідального за навчально-виробничу практику

До початку виробничої технологічної практики відповідальний за навчально-виробничу практику у коледжі здійснює інформаційне, організаційне та методичне забезпечення практики і виконує такі функції:

- на початку семестру знайомить здобувачів освіти з термінами виробничої технологічної практики відповідно до графіку освітнього процесу;
- інформує здобувачів освіти про перелік баз проходження практики, з якими співпрацює коледж;
- здійснює попередній моніторинг визначеності здобувачів освіти щодо бази проходження практики;
- узгоджує з базами практики укладання договорів, кількість здобувачів освіти, яким база практики має можливість забезпечити виконання програми практики та безпечні умови праці; побутові умови проживання;

- організовує підготовчу роботу перед направленням здобувачів освіти на практику: ознайомлює базою практики, програмою практики, надає необхідну документацію(направлення на практику, програму практики, звіт - щоденник, методичні рекомендації тощо);

- проводить інструктаж з охорони праці, техніки безпеки та правил поведінки під час проходження практики;

- інформує здобувачів освіти про порядок звітності та систему оцінювання результатів виробничої технологічної практики;

- здійснює контроль за своєчасним прибуттям здобувачів освіти на бази практики та дотримання ними правил внутрішнього трудового розпорядку;

- після завершення практики організовує реєстрацію подання звітів-щоденників здобувачами освіти;

- передає звітну документацію для перевірки і рецензування викладачу-керівнику практики;

- у складі комісії бере участь у контрольних заходах та оцінюванні результатів практики;

- доповідає на засіданнях педагогічної ради про результати практичного навчання здобувачів освіти та вносить пропозиції щодо їх покращення.

Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечує циклова комісія ветеринарних дисциплін.

Керівниками навчальної практики є викладачі спеціальних освітніх компонентів. Керівництво виробничою технологічною практикою здійснюють досвідчені викладачі спеціальних освітніх компонентів, які брали безпосередню участь в освітньому процесі та призначаються наказом директора призначаються.

Обов'язки керівника виробничої технологічної практики від коледжу

Керівник виробничої технологічної практики від коледжу бере участь у підготовці здобувачів освіти до виробничої технологічної практики і виконує такі функції:

- ознайомлює здобувачів освіти з методичними рекомендаціями щодо порядку виконання завдань програми практики;

- формує і погоджує індивідуальне завдання для кожного здобувача освіти;

- упродовж практики надає консультативну допомогу з питань виконання програми практики та оформлення звітної документації;

- здійснює контроль і перевірку якості виконання завдань програми практики та індивідуального завдання;

- перевіряє та рецензує звітну документацію здобувача освіти;

- готує звіт про результати перевірки та подає комісії коледжу до початку контрольного заходу (заліку).

Обов'язки керівників від бази практики

Керівники баз практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

Під час проходження практики здобувачі освіти та керівники практики від закладу освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики. Обов'язки керівників баз практики визначаються в окремих розділах договорів, укладених між коледжем і базою практики.

На здобувачів освіти-практикантів під час проходження виробничої технологічної практики поширюються правила внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та виробничої санітарії, встановлені на підприємстві, установі чи організації, де проходить практика.

Для безпосереднього керівництвом проходження практики на базах практики наказом (розпорядженням керівника підприємства, установи, організації) призначаються висококваліфіковані фахівці ветеринарної медицини. Вони забезпечують організацію і контроль виконання здобувачами освіти програма практики, здійснюють щоденний контроль за їхньою діяльністю, оцінюють їх роботу, створюють для практикантів належні умови праці та побуту.

Після завершення практики керівники практики від бази практики здійснюють загальне оцінювання результатів проходження виробничої технологічної практики, складають відгук-характеристику, підтверджують проходження практики підписом та печаткою підприємства(установи, організації).

Обов'язки здобувачів освіти під час проходження виробничої технологічної практики

Здобувачі освіти зобов'язані:

До початку практики

- отримати від відповідального за навчально-виробничу практику інформацію про терміни, порядок та умови проходження практики;

- не пізніше ніж за 1 місяць до початку практики визначитись з базою проходження практики та не пізніше ніж за 10 днів до початку практики забезпечити укладення договору;

- бути присутнім на настановній консультації відповідального за навчально-виробничу практику;
- пройти інструктаж з охорони праці та техніки безпеки й засвідчити його проходження особистим підписом у Журналі реєстрації інструктажів у відповідального за навчально-виробничу практику;
- отримати індивідуальне завдання і консультації від викладача-керівника практики від коледжу щодо виконання програми практики та оформлення звітної документації;
- прибути на базу практики у встановлений термін;

Під час практики:

- під керівництвом і контролем керівників практики у повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та правил внутрішнього трудового розпорядку;
- систематично та своєчасно заповнювати звітну документацію;
- отримати відгук-характеристику від керівника практики з виробництва та підтвердження проходження практики.

Після завершення практики:

- своєчасно повернутися з місця проходження практики;
- подати звіт-щоденник відповідальному за навчально-виробничу практику на перевірку і рецензування не пізніше трьох днів після завершення практики;
- захистити звітну документацію перед комісією коледжу у визначені терміни.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Обов'язковою формою звітності здобувача освіти за результатами виробничої технологічної практики є письмовий звіт з практики (з оцінкою, підписом керівника практики, характеристикою з бази практики), який здобувач освіти здає відповідальній за навчально-виробничу практику для реєстрації, який отримує викладач-керівник практики для перевірки, оцінювання і рецензування упродовж трьох днів після її завершення. Структура та вимоги до звіту з практики, а також інші форми звітності визначаються Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького» і програмою практичної підготовки.

Завершення виробничої технологічної практики відбувається шляхом захисту звіту (з диференційованою оцінкою) перед комісією коледжу. До складу комісії входять відповідальний за навчально-виробничу практику, викладачі - керівники практики від коледжу, викладачі циклової комісії, які викладали практикантам спеціальні освітні компоненти. До складу комісії можуть бути включені керівники практики з виробництва.

Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та до індивідуального навчального плану здобувача освіти. Оцінка результатів практики враховується у загальному рейтингу успішності, що формується при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

Здобувачу освіти, який не виконав програму виробничої практики(без поважних причин) або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Оцінювання результатів виробничої технологічної практики оцінюється за такими показниками:

- рівень виконання програмних результатів, передбачених програмою практики;
- повнота та якість виконання програми практики(за матеріалами звіту-щоденника);
- дотримання встановлених термінів подання звіту-щоденника на перевірку і рецензування;
- відповідність оформлення звіту – щоденника вимогам закладу освіти;
- рівень виконання індивідуального завдання;
- характеристика керівника практики від бази практики щодо сформованості професійних компетентностей здобувача освіти;
- рівень аргументованості відповідей здобувача освіти під час захисту результатів практики перед комісією закладу освіти.

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»-відмінно	Програму виконано повністю, звіт - щоденник оформлено без зауважень, подано вчасно; індивідуальне завдання виконано самостійно, повністю та на високому рівні; характеристика від бази практики позитивна і засвідчує високий рівень професійних компетентностей; відповіді на запитання під час захисту повні, аргументовані, демонструють глибоке розуміння теми.
«4»-добре	Виконано більшість завдань програми, допускаються незначні помилки; дрібні недоліки в оформленні звіту - щоденника, вимоги дотримано частково; звіт подано вчасно, індивідуальне завдання виконано частково; характеристика від бази практики позитивна, засвідчує сформованість переважної більшості професійних компетентностей; відповіді на запитання під час захисту здебільшого аргументовані з незначними неточностями.

«3»-задовільно	Програму виконано частково, звіт-щоденник оформлено з помітними недоліками, помилками, вимоги дотримані частково; подано із запізненням; індивідуальне завдання виконано частково з допомогою керівника; характеристика від бази практики засвідчує про частково отримані професійні компетентності; відповіді під час захисту обмежені, частково аргументовані,
«2»-незадовільно	Програму практики виконано фрагментарно або не виконано; звіт-щоденник відсутній або оформлено, подано з істотними порушеннями або не подано; індивідуальне завдання не виконане або виконано формально; характеристика від бази практики негативна або відсутня; відповіді на запитання під час захисту відсутні або не аргументовані.

ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ (для здобувачів освіти)

Вимоги до технічного оформлення документації

Документацію слід оформити українською мовою, чорнилом одного кольору, охайно, грамотно, виразно, окремі записи слід доповнювати фотографіями, малюнками, діаграмами, схемами тощо.

Заголовки можна виділяти іншим кольором (крім червоного). Описання змісту роботи має бути конкретним, логічним з максимальним використанням ветеринарної термінології.

У відповідності до розподілу часу, відведеного у навчальному плані на виробничу технологічну практику, у звіті-щоденнику практиканта передбачено виконання таких робіт:

- ознайомлення з господарством, лікувальною - профілактичною установою ветеринарної медицини(базою практики); інструктаж з техніки безпеки;
- робота помічником техника штучного осіменіння сільськогосподарських тварин;
- робота дублером фельдшера ветеринарної медицини; помічником завідувача аптеки, лаборанта лабораторії;
- виробничі екскурсії;
- узагальнення матеріалів та оформлення звітної документації.

Ознайомлення з господарством, лікувально-профілактичною установою ветеринарної медицини; інструктаж з техніки безпеки

Ознайомлення з господарством розпочинається бесідою з керівником чи спеціалістом ветеринарної медицини, який є керівником практики. Звертається увага на спеціалізацію і напрями розвитку господарства, його розміри, організаційну структуру, основні виробничі показники. Важливо отримати інформацію про організацією лікувально-профілактичної роботи, посадові обов'язки фахівців ветеринарної медицини, правила внутрішнього розпорядку.

Керівник ветеринарної установи ознайомлює з матеріально-технічною базою, зоною обслуговування тварин.

Керівник практики від господарства чи ветеринарної установи проводить інструктаж з техніки безпеки та охорони праці, консультує здобувачів освіти, контролює виконання програми виробничої технологічної практики, створює належні умови для праці і побуту практикантів, регулярно перевіряє звіт-щоденник.

Відповідальність за дотримання правил техніки безпеки під час практики покладено на керівників господарств.

До початку виконання практичних завдань здобувач освіти зобов'язаний пройти інструктаж з техніки безпеки з обов'язковою реєстрацією в установленому журналі.

Робота помічником техніка штучного осіменіння сільськогосподарських тварин

Дотримання правил техніки безпеки під час штучного осіменіння і роботи з апаратурою. Підготовка інструментів до осіменіння; виявлення корів в охоті і підготовляти їх до осіменіння.

Розморожування сперми та оцінювання її якості перед осіменінням.

Проведення осіменіння корів способами, які використовують у господарстві(візоцервікальним, маноцервікальним, з ректальною фіксацією шийки матки, епіцервікальним);

Проведення осіменіння свиноматок;

Ведення журнали обліку і звітності на пункті штучного осіменіння.

Робота помічником завідувача аптеки, лаборанта лабораторії ветеринарної медицини, фельдшера ветеринарної медицини

Виконання вимог правил охорони праці, виробничої санітарії, техніки безпеки, пожежної безпеки.

Ведення аптечної документації (зберігання і облік медикаментів, деззасобів, аптечного майна). Виготовлення лікарських форм і відпуск медикаментів з аптеки. Стерилізація різних лікарських форм, посуду, інструментів, перев'язувального матеріалу тощо.

Введення різних лікарських форм в організм тварин і збереження засобів захисту. Підготовка робочого місця для приймання хворих тварин.

Визначення топографії внутрішніх органів сільськогосподарських тварин, повне клінічне дослідження, підготовка мазків крові для мікроскопії, взяття проб сечі та її дослідження, розпізнавання хвороби, оволодіння існуючими методами лікування тварин, участь у проведенні лікувально-профілактичних заходів, диспансеризації. Збирання і зберігання лікарських рослин. Ведення історії хвороби.

Фіксація різних видів сільськогосподарських тварин, проведення повалу. Проведення простих хірургічних операцій, кастрація сільськогосподарських тварин різних видів, проведення місцевої і загальної анестезії, накладання різних пов'язок, розчищення копит (ратиць).

Визначення вагітності зовнішніми і внутрішніми методами, оволодіння технікою користування акушерськими інструментами, надання допомоги під час нормальних та патологічних родів.

Участь у розробці протиепізоотичних заходів, підготовка інструментів і біопрепаратів для масових діагностичних досліджень та профілактичних щеплень, визначення придатності біопрепаратів.

Проведення ветеринарно-санітарного обстеження ферм, визначення епізоотичного стану в господарстві, оформлення актів обстеження. Підготовка дезінфекційних засобів, проведення дезінфекції різних об'єктів, біотермічне знезараження гною. Оволодіння технікою користування дезапаратурою.

Взяття зіскобів шкіри і проведення їх мікроскопії, копрологічне дослідження на наявність яєць і личинок гельмінтів. Оволодіння технікою застосування різних антигельмінтиків, боротьба з комахами різними способами, проведення дератизації.

Проведення патолого-анатомічного розтину трупів тварин і їх органів. Відбирання, консервування, упакування і відсилання патологічного матеріалу для дослідження та оформлення відповідної документації. Складання протоколу розтину і акта на загибель тварин.

Визначення вгодованості, живої ваги, породності, віку, масті сільськогосподарських тварин.

Виконання індивідуального завдання.

Виробничі екскурсії

Екскурсії у кращі господарства чи на підприємства ветеринарної медицини, науково-дослідні установи, виставки з метою вивчення досвіду і наукових досягнень у галузі тваринництва та ветеринарної медицини.

Під час виробничої технологічної практики здобувачі освіти ведуть щоденник, який є звітом - основним документом про проходження практики. Практикант щодня записує в ньому всі виконані роботи.

Під час проведення масових обробок і діагностичних досліджень у графі 3 записують вид роботи і кількість тварин, яких піддали обробці.

№ з/п	Місце роботи	Зміст і обсяг роботи	Виявлені недоліки та окреслені заходи з усунення	Оцінка і підпис керівника практики
1	2	3	4	5

У звіті-щоденнику кожного дня, враховуючи перші дні, ведуть записи про виконану роботу, записують лікувально-профілактичні заходи, які були проведені в ці дні.

Один раз на тиждень записи в звіті-щоденнику перевіряє і підписує керівник практики, а саме: кількість проведених профілактичних обробок, діагностичних досліджень, кастрацій, проведеної лікувальної роботи з різних предметів.

Виконані лікувально-профілактичні заходи, зроблені за період практики, вносять у загальну таблицю зведених даних про виконану роботу.

Зміст роботи	Обсяг виконаної роботи
1	2

У таблиці передбачено узагальнення обсягу виконаних робіт з: проведення діагностичних досліджень, профілактичних щеплень, лікувально-профілактичних обробок, дегельмінтизацій, дезінфекцій, дезінсекцій, кастрацій, акушерсько-гінекологічних допомог, штучного осіменіння сільськогосподарських тварин, досліджень на вагітність, проведення перед забійного клінічного огляду тварин, ветеринарно-санітарної експертизи туш, надання лікувальної допомоги хворим тваринам.

Вимоги до звіту зі спеціальних освітніх компонентів

Ветеринарна фармакологія з основами рецептури

Вивчити і описати будову та обладнання аптеки, правила роботи в ній, зберігання медикаментів, інструментів, перев'язувальних і дезінфекційних засобів, біопрепаратів, заповнення і ведення аптечної документації

Підготувляти аптечний посуд (мити, стерилізувати) до використання. Готувати і стерилізувати лікарські форми.

Виписувати рецепти на різні рідкі, тверді, м'які лікарські форми та застосовувати їх різним видам тварин через рот, пряму кишку, підшкірно, внутрішньом'язово, внутрішньовенно, інтратрахеально, шляхом інгаляцій, внутрішньочеревним та іншими шляхами.

Патологічна фізіологія та патологічна анатомія

Вивчити організацію ветеринарної патолого-анатомічної роботи в зоні проходження практики.

Ознайомитися з місцем проведення розтину трупів загиблих тварин (скотомогильники, утильзаводи і т. інше); методами прибирання, способами вивезення і знешкодження трупів загиблих тварин; із забезпеченням патолого-анатомічної роботи інструментами, способами відбору патолого-анатомічного матеріалу з метою пересилання його для додаткових лабораторних досліджень і збереження як речового доказу для підтвердження діагнозу.

Взяти участь у проведенні розтину загиблих тварин з метою набуття досвіду із засвоєння техніки розтину трупів і оформлення відповідної документації на розтин, а також для набуття навичок із розпізнавання морфологічних змін у трупі і складання висновків про причини загибелі тварин, у відборі і пакуванні патологічного матеріалу.

Внутрішні незаразні хвороби

Ознайомитися з внутрішніми незаразними хворобами, що найчастіше зустрічаються в господарстві, їх діагностикою, економічними збитками, які спричиняють господарству ці захворювання, з планом і змістом лікувально-профілактичної роботи ветеринарної служби господарства, установи.

Вивчити умови утримання, годівлі і експлуатації тварин у господарстві, з'ясувати основні причини внутрішніх незаразних хвороб.

Опанувати методи клінічної діагностики, засоби загальної і спеціальної терапії та профілактики. Освоїти техніку фізичних методів лікування тварин.

Під час проведення амбулаторного і стаціонарного лікування тварин навчитися збирати і аналізувати анамнез, набутти навичок із клінічного дослідження, взяття матеріалів для лабораторного дослідження (крові, сечі, фекалій і т. інше).

Досліджувати і лікувати тварин у разі захворювання серцево-судинної, дихальної, травної, сечової, нервової систем, системи крові, шкіри; а також патології обміну речовин (кетозів, кісткових дистрофій, гіповітамінозів і мікроелементозів) та отруєнь.

Приділити особливу увагу внутрішнім незаразним хворобам молодняку сільськогосподарських тварин, перш за все, гіповітамінозам, диспепсії і бронхопневмонії.

Проаналізувати кількість захворювань, загибелі тварин і птиці від внутрішніх незаразних хвороб у господарстві або зоні діяльності ветеринарної установи, в якій проводиться практика (дані за період практики).

Взяти участь в організації диспансеризації тварин, освоїти методику її проведення.

Навчитися оформляти журнал амбулаторного прийому тварин та історії хвороби. Ознайомитися або на основі вивчення динаміки та причин внутрішніх незаразних хвороб у господарстві скласти план заходів із профілактики незаразних захворювань.

Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин

Ознайомитися за матеріалами звітності, яка є у ветеринарній установі (господарстві), з поширенням інвазійних (паразитарних) хвороб у зоні проходження практики та планом протипаразитарних заходів.

Навчитися складати плани протипаразитарних заходів в окремому господарстві.

Відбирати проби фекалій, зіскобів, змивів та досліджувати їх на наявність яєць, личинок гельмінтів, кліщів, найпростіших.

Ознайомитися з районною ветеринарною лабораторією, роботою з діагностики паразитарних хвороб та взяти участь у проведенні копрологічних досліджень.

Складати розрахунки і виготовляти робочі лікарські форми лікування й профілактики інвазійних хвороб.

Взяти участь в організації та проведенні масових дегельмінтизацій тварин і птиці у разі гельмінтозів та підрахувати економічну ефективність цих заходів. Проводити амбулаторний прийом і клінічне дослідження паразитарно-хворих тварин та птиці. Вести документацію на проведені паразитарні заходи в господарстві.

Проаналізувати своєчасність і правильність проведення протипаразитарних заходів та вказати, які інвазійні хвороби зустрічалися в господарстві під час проходження практики та в якій кількості, описати методи їх діагностування.

Епізоотологія з мікробіологією

Ознайомитися із загальною епізоотичною ситуацією зони діяльності ветеринарної установи (господарства), де проводиться практика, а також із планом протиепізоотичних заходів на поточний рік.

Взяти участь у проведенні масових діагностичних досліджень на туберкульоз, бруцельоз та інші інфекційні хвороби, клінічному огляді тварин, взятті крові для серологічного дослідження.

Взяти участь у проведенні профілактичних щеплень і в щоденнику вказати, які біопрепарати використовувалися, їх дозування, техніку щеплень, кількість щеплених тварин і т. ін., а також у проведенні дезінфекції, дезінсекції і дератизації, стисло описати препарати, засоби, які використовувалися, техніку проведення цих заходів та їх наслідки.

Ознайомитися з ветеринарно-санітарними об'єктами господарства (ізолятори, карантинні приміщення, ветсанпропускники, дезбар'єри), проаналізувати їх стан та використання.

Взяти участь у лікуванні тварин, хворих на інфекційні хвороби.

Хірургія ветеринарної медицини

Ознайомитися з організацією хірургічної роботи на місці проходження практики. Вивчити поширеність хірургічних хвороб серед різних видів сільськогосподарських тварин за поточний рік (за журналом реєстрації хворих

тварин), показавши їх у кількісному обчисленні серед інших незаразних хвороб. Під час проходження практики у тваринницькому комплексі або спеціальному господарстві звернути особливу увагу на хвороби кінцівок у тварин.

Ознайомитися з основними хірургічними інструментами і способами їх стерилізації. Навчитися фіксувати тварин у стоячому і лежачому положеннях, лікувати рани, накладати шви і пов'язки, зігрівальні компреси, зупиняти кровотечі, розтинати абсцеси.

Проводити кастрацію самців та інші економічно-профілактичні операції. Виконувати операції, враховуючи передумови до застосування наркозу. У звіті-щоденнику охарактеризувати групи окремих захворювань, указати причини їх виникнення в господарстві.

Указати, скільки особисто кастровано тварин різних видів та якими методами здійснювалися ці операції.

Акушерство, гінекологія і штучне осіменіння сільськогосподарських тварин

Під час проходження практики взяти участь у визначенні вагітності у корів, телиць парувального віку та інших видів тварин. Діагностування вагітності проводити під керівництвом ветеринарного фахівця, користуючись клініко-гінекологічними методами (зовнішній, вагінальний, ректальний).

Взяти участь у проведенні клініко-гінекологічного дослідження маточного поголів'я з метою виявлення неплідності тварин і встановлення її причин, використовуючи анамнестичні дані, результати клініко - гінекологічного дослідження і лабораторних аналізів.

У разі виявлення неплідних тварин із гінекологічними захворюваннями вивчити їх причини та особливості перебігу хвороби. Провести лікування цих хвороб.

Взяти участь у діагностуванні та лікуванні клінічних та субклінічних маститів.

Ознайомитися з проведенням диспансеризації самок у післяродовий період, прийманням і годівлею новонароджених, профілактикою і лікуванням хвороб новонароджених, з організацією рододопомоги та роботою родильних приміщень у господарстві.

Вести амбулаторний прийом і санітарне лікування тварин з акушерсько-гінекологічними хворобами.

Ознайомитись з роботою пункту штучного осіменіння с.-г. тварин у господарстві; методами зберігання сперми на пункті штучного осіменіння.

Відпрацювати існуючі методи виявлення корів в охоті. Проводити підготовку інструментів до осіменіння тварин різними способами. Розморожувати сперму, оцінювати її якість, описати методику. Проводити штучне осіменіння самок сільськогосподарських тварин. В звіті-щоденнику описати способи, які були застосовані.

Тваринництво, зоогігієна та ветеринарна санітарія

Ознайомитись з породами сільськогосподарських тварин, яких вирощують в господарстві. Описати технологію вирощування.

Навчитися аналізувати раціон (особливо для молодняка тварин і птиці). Провести визначення якості заготовлених кормів, які заготовлені в господарстві.

Проаналізувати мікроклімат у тваринницьких приміщеннях та його вплив на здоров'я і продуктивність тварин.

ДОДАТКИ до звіту-щоденника

Назва документа, матеріалу	Кількість примірників
1	2
1. Журнал реєстрації хворих тварин	1
2. Історія хвороби	1
3. Протокол розтину трупа тварин	1
4. Акт про здійснення розтину трупа тварин	1
5. Акт ветеринарного обстеження господарства	1
6. Акт ветеринарних обробок	1
7. Акт на вибраковування тварин	1
8. План диспансеризації поголів'я худоби в господарстві	1
9. План роботи ветслужби господарства (ветустанови) на місяць	1
10. Довідка клінічного огляду тварин	1
11. Довідка про проведені ректальні дослідження	1
12. Довідка про штучне осіменіння корів	1
13. Супровідна до лабораторії ветеринарної медицини	1
14. Акт на проведення дезінфекції	1
15. Супровідна до лабораторії ветеринарної медицини на патматеріал	1
16. Акт на дегельмінтизацію	1
17. Зразки нових лікарських речовин, біопрепарати, мікро- та гістопрепарати, інструкції, плакати зі спеціальності	1

Узагальнення матеріалів та оформлення звітної документації про проходження практики

Уважно прогляньте заповнений щоденник, внесіть за потреби доповнення і виправлення.

Дайте особисту оцінку своєї практики:

а) позитивні і негативні сторони роботи господарства, пропозиції щодо ліквідації останніх;

б) участь у дослідницькій роботі, яка проводиться в господарстві, вивчення досвіду новаторів і т. інше;

в) що вам, як майбутньому фахівцю, дала практика, що було найбільш корисним?

г) які самостійні рішення, конкретні завдання ви прийняли (окреслили) щодо своєї майбутньої професії?

Дата « ___ » _____ 20__ р.

Підпис практиканта

Уміння і навички, якими має оволодіти практикант:

- дотримуватися правил техніки безпеки під час штучного осіменіння і роботи з апаратурою;
- виявляти самок в охоті і підготовляти їх до осіменіння;
- підготовляти інструменти до осіменіння;
- розморожувати сперму та оцінювати її якість перед осіменінням;
- проводити осіменіння сільськогосподарських тварин;
- вести журнали обліку і звітності на пункті штучного осіменіння;
- оформляти аптечну документацію;
- стерилізувати різні лікарські форми, посуд, інструменти;
- вводити лікарські речовини в різних лікарських формах в організм тварин різними шляхами;
- проводити розтин трупів тварин, зокрема птиці, ставити патолого-анатомічний діагноз, оформляти протоколи, акти розтину;
- відбирати, консервувати, пакувати та пересилати патологічний матеріал для дослідження з оформленням відповідних документів;
- вести амбулаторний прийом тварин, журнал реєстрації хворих тварин, ставити діагноз, призначати і проводити лікування (амбулаторне і стаціонарне) хворих тварин;
- оформляти історії хвороби;
- проводити повне клінічне дослідження с.-г. тварин і птиці;
- брати кров для дослідження у тварин різних видів;
- підготовляти і вводити носоглоткові, магнітні зонди, катетери, одержувати сечу;
- стерилізувати перев'язувальний і шовний матеріал;
- готувати руки і операційне поле до операції;
- проводити місцеве знеболювання і загальний наркоз;
- проводити повал, фіксацію тварин різних видів;
- проводити хірургічні операції;
- визначати вагітність тварин;
- надавати тваринам акушерську допомогу під час пологів, лікувати у разі гінекологічних захворювань;

- перевіряти санітарно-гігієнічний стан ферми, складати акти перевірки;
- проводити дезінфекцію, дезінсекцію, дератизацію;
- виготовляти дезінфекційні розчини;
- проводити алергічне дослідження на туберкульоз, сап, бруцельоз, брати кров для серологічного дослідження;
- проводити профілактичні заходи і оформляти документацію;
- розробляти профілактичні та протиепізотичні заходи;
- знищувати за необхідності трупи інфекційно хворих тварин і проводити знезаражування гною;
- досліджувати діагностику паразитарних захворювань, проводити лікувально-профілактичні обробки;
- проводити передзабійний огляд тварин;
- відбирати патологічний матеріал, оформляти супровідні документи;
- ознайомитися з проведенням серологічних, бактеріологічних, біохімічних й інших досліджень;
- виконати індивідуальне завдання.